Correctievoorschrift HAVO

2011

tijdvak 1

Nederlands

Het correctievoorschrift bestaat uit:

- 1 Regels voor de beoordeling
- 2 Algemene regels
- 3 Vakspecifieke regels
- 4 Beoordelingsmodel
- 5 Inzenden scores
- 6 Bronvermeldingen

1 Regels voor de beoordeling

Het werk van de kandidaten wordt beoordeeld met inachtneming van de artikelen 41 en 42 van het Eindexamenbesluit v.w.o.-h.a.v.o.-m.a.v.o.-v.b.o.

Voorts heeft het College voor Examens (CvE) op grond van artikel 2 lid 2d van de Wet CvE de Regeling beoordelingsnormen en bijbehorende scores centraal examen vastgesteld.

Voor de beoordeling zijn de volgende passages van de artikelen 36, 41, 41a en 42 van het Eindexamenbesluit van belang:

- 1 De directeur doet het gemaakte werk met een exemplaar van de opgaven, de beoordelingsnormen en het proces-verbaal van het examen toekomen aan de examinator. Deze kijkt het werk na en zendt het met zijn beoordeling aan de directeur. De examinator past de beoordelingsnormen en de regels voor het toekennen van scorepunten toe die zijn gegeven door het College voor Examens.
- 2 De directeur doet de van de examinator ontvangen stukken met een exemplaar van de opgaven, de beoordelingsnormen, het proces-verbaal en de regels voor het bepalen van de score onverwijld aan de gecommitteerde toekomen.
- 3 De gecommitteerde beoordeelt het werk zo spoedig mogelijk en past de beoordelingsnormen en de regels voor het bepalen van de score toe die zijn gegeven door het College voor Examens.

- De gecommitteerde voegt bij het gecorrigeerde werk een verklaring betreffende de verrichte correctie. Deze verklaring wordt mede ondertekend door het bevoegd gezag van de gecommitteerde.
- 4 De examinator en de gecommitteerde stellen in onderling overleg het aantal scorepunten voor het centraal examen vast.
- Indien de examinator en de gecommitteerde daarbij niet tot overeenstemming komen, wordt het geschil voorgelegd aan het bevoegd gezag van de gecommitteerde. Dit bevoegd gezag kan hierover in overleg treden met het bevoegd gezag van de examinator. Indien het geschil niet kan worden beslecht, wordt hiervan melding gemaakt aan de inspectie. De inspectie kan een derde onafhankelijke gecommitteerde aanwijzen. De beoordeling van de derde gecommitteerde komt in de plaats van de eerdere beoordelingen.

2 Algemene regels

Voor de beoordeling van het examenwerk zijn de volgende bepalingen uit de regeling van het College voor Examens van toepassing:

- De examinator vermeldt op een lijst de namen en/of nummers van de kandidaten, het aan iedere kandidaat voor iedere vraag toegekende aantal scorepunten en het totaal aantal scorepunten van iedere kandidaat.
- Voor het antwoord op een vraag worden door de examinator en door de gecommitteerde scorepunten toegekend, in overeenstemming met het beoordelingsmodel. Scorepunten zijn de getallen 0, 1, 2, ..., n, waarbij n het maximaal te behalen aantal scorepunten voor een vraag is. Andere scorepunten die geen gehele getallen zijn, of een score minder dan 0 zijn niet geoorloofd.
- 3 Scorepunten worden toegekend met inachtneming van de volgende regels:
 - 3.1 indien een vraag volledig juist is beantwoord, wordt het maximaal te behalen aantal scorepunten toegekend:
 - 3.2 indien een vraag gedeeltelijk juist is beantwoord, wordt een deel van de te behalen scorepunten toegekend, in overeenstemming met het beoordelingsmodel;
 - 3.3 indien een antwoord op een open vraag niet in het beoordelingsmodel voorkomt en dit antwoord op grond van aantoonbare, vakinhoudelijke argumenten als juist of gedeeltelijk juist aangemerkt kan worden, moeten scorepunten worden toegekend naar analogie of in de geest van het beoordelingsmodel;
 - 3.4 indien slechts één voorbeeld, reden, uitwerking, citaat of andersoortig antwoord gevraagd wordt, wordt uitsluitend het eerstgegeven antwoord beoordeeld;
 - 3.5 indien meer dan één voorbeeld, reden, uitwerking, citaat of andersoortig antwoord gevraagd wordt, worden uitsluitend de eerstgegeven antwoorden beoordeeld, tot maximaal het gevraagde aantal;
 - 3.6 indien in een antwoord een gevraagde verklaring of uitleg of afleiding of berekening ontbreekt dan wel foutief is, worden 0 scorepunten toegekend, tenzij in het beoordelingsmodel anders is aangegeven;
 - 3.7 indien in het beoordelingsmodel verschillende mogelijkheden zijn opgenomen, gescheiden door het teken /, gelden deze mogelijkheden als verschillende formuleringen van hetzelfde antwoord of onderdeel van dat antwoord;

- 3.8 indien in het beoordelingsmodel een gedeelte van het antwoord tussen haakjes staat, behoeft dit gedeelte niet in het antwoord van de kandidaat voor te komen;
- 3.9 indien een kandidaat op grond van een algemeen geldende woordbetekenis, zoals bijvoorbeeld vermeld in een woordenboek, een antwoord geeft dat vakinhoudelijk onjuist is, worden aan dat antwoord geen scorepunten toegekend, of tenminste niet de scorepunten die met de vakinhoudelijke onjuistheid gemoeid zijn.
- 4 Het juiste antwoord op een meerkeuzevraag is de hoofdletter die behoort bij de juiste keuzemogelijkheid. Voor een juist antwoord op een meerkeuzevraag wordt het in het beoordelingsmodel vermelde aantal scorepunten toegekend. Voor elk ander antwoord worden geen scorepunten toegekend. Indien meer dan één antwoord gegeven is, worden eveneens geen scorepunten toegekend.
- 5 Een fout mag in de uitwerking van een vraag maar één keer worden aangerekend, tenzij daardoor de vraag aanzienlijk vereenvoudigd wordt en/of tenzij in het beoordelingsmodel anders is vermeld.
- 6 Een zelfde fout in de beantwoording van verschillende vragen moet steeds opnieuw worden aangerekend, tenzij in het beoordelingsmodel anders is vermeld.
- 7 Indien de examinator of de gecommitteerde meent dat in een examen of in het beoordelingsmodel bij dat examen een fout of onvolkomenheid zit, beoordeelt hij het werk van de kandidaten alsof examen en beoordelingsmodel juist zijn. Hij kan de fout of onvolkomenheid mededelen aan het College voor Examens. Het is niet toegestaan zelfstandig af te wijken van het beoordelingsmodel. Met een eventuele fout wordt bij de definitieve normering van het examen rekening gehouden.
- 8 Scorepunten worden toegekend op grond van het door de kandidaat gegeven antwoord op iedere vraag. Er worden geen scorepunten vooraf gegeven.
- 9 Het cijfer voor het centraal examen wordt als volgt verkregen. Eerste en tweede corrector stellen de score voor iedere kandidaat vast. Deze score wordt meegedeeld aan de directeur. De directeur stelt het cijfer voor het centraal examen vast op basis van de regels voor omzetting van score naar cijfer.
- NB Het aangeven van de onvolkomenheden op het werk en/of het noteren van de behaalde scores bij de vraag is toegestaan, maar niet verplicht.

Evenmin is er een standaardformulier voorgeschreven voor de vermelding van de scores van de kandidaten.

Het vermelden van het schoolexamencijfer is toegestaan, maar niet verplicht. Binnen de ruimte die de regelgeving biedt, kunnen scholen afzonderlijk of in gezamenlijk overleg keuzes maken.

3 Vakspecifieke regels

Voor dit examen kunnen maximaal 47 scorepunten worden behaald.

Voor dit examen zijn de volgende vakspecifieke regels vastgesteld:

- 1 Tekst met vragen
- 1.1 Bij de beoordeling van antwoorden op open vragen worden, gelet op de aard van de opgaven, geen punten afgetrokken voor spelfouten. Voor idiomatische en grammaticale

oneffenheden geldt hetzelfde, tenzij het antwoord er minder juist of zelfs fout door wordt

- 1.2 Bij enkele open vragen wordt aangegeven dat de kandidaat zich aan een bepaalde antwoordlengte moet houden. Indien de kandidaat bij een dergelijke vraag een antwoord geeft dat inhoudelijk *volledig goed* is en dat *strikt*, dus *zonder enige overschrijding*, binnen de gegeven antwoordlengte valt, wordt daarvoor een extra deelscore van 1 scorepunt toegekend.
- 1.3 Voor alle open vragen met een maximum aantal woorden geldt: indien een kandidaat een vraag herhaalt alvorens hij/zij tot een antwoord komt, worden de woorden tot aan het eigenlijke antwoord (conform het beoordelingsmodel) niet meegeteld.

2 Samenvatting

- 2.1 De beoordeling van de samenvatting geschiedt aan de hand van een overzicht van de *in de opdracht gevraagde* informatie-elementen.
- 2.2 Bij het toekennen van scorepunten aan de informatie-elementen dient gelet te worden op de inhoud, samenhang en formulering:
- Inhoud: de informatie-elementen dienen inhoudelijk correct te worden weergegeven.
- Samenhang: indien de kandidaat een aantoonbaar onjuist verband legt tussen twee informatie-elementen, dient aan één van beide, afhankelijk van de gemaakte fout, geen scorepunten te worden toegekend.
- Formulering: de weergave van de informatie-elementen moet begrijpelijk zijn voor een lezer die de uitgangstekst niet kent. Het is de kandidaat niet toegestaan telegramstijl te gebruiken. Voor een informatie-element dat geheel in telegramstijl is weergegeven, dienen geen scorepunten te worden toegekend. Voor een informatie-element dat gedeeltelijk in telegramstijl is weergegeven, kan maximaal de helft van het aantal scorepunten worden toegekend.
- 2.3 De aftrek voor incorrecte formuleringen en onjuist taalgebruik in de samenvatting bedraagt maximaal 4 scorepunten. Onder incorrecte formuleringen en onjuist taalgebruik moet worden verstaan: fouten tegen de regels voor interpunctie, voor het gebruik van hoofdletters, voor zinsbouw, voor spelling, voor woordgebruik en voor woordvolgorde.

Deze aftrekregeling dient als volgt te worden toegepast:

voor fouten tegen de regels voor interpunctie:

1 fout of 2 fouten	- 0
3 of meer fouten	- 1
voor fouten tegen de regels voor de <i>overige categorieën</i> :	
1 fout of 2 fouten	- 1
3 of 4 fouten	- 2
5 of 6 fouten	- 3
7 of meer fouten	- 4

Fouten die herhaald worden, moeten gerekend worden als afzonderlijke fouten. Bij de beoordeling van de spelling dient uitgegaan te worden van de schrijfwijze volgens de Woordenlijst Nederlandse Taal (het Groene Boekje) van 2005.

Deze aftrekregeling geldt onverkort voor alle kandidaten.

2.4 Het is de kandidaat toegestaan het genoemde maximumaantal woorden in de samenvattingsopgave met 10% van het aantal toegestane woorden te overschrijden. Indien door de kandidaat het aantal toegestane woorden met meer dan 10% wordt overschreden, worden voor de grotere overschrijding per vijf woorden 2 scorepunten afgetrokken. Zie verder het beoordelingsmodel.

4 Beoordelingsmodel

Vraag Antwoord S	Scores
------------------	--------

Aan het juiste antwoord op een meerkeuzevraag wordt 1 scorepunt toegekend.

Tekst 1 De multitasker als informatiejager

- 1 D
- 2 B

3 maximumscore 1

je afsluiten/regelmatig pauzeren taken opschorten informatie filteren multitasken

Opmerking

Alleen 1 scorepunt toekennen als alle vier de strategieën genoemd worden.

4 maximumscore 3

Juiste antwoorden zijn (één van de volgende):

- 2
- Vormen van multitasking die een beroep doen op motorische activiteiten / op verschillende zintuigen, gaan ons tamelijk goed af.
- Alleen/Vooral als er sprake is van (gelijktijdige) activiteiten die een beroep doen op dezelfde typen/vormen van aandacht, wordt multitasken moeilijk(er).
- een volledig goed antwoord, niet langer dan 25 woorden

1

Opmerking

Geen punten toekennen aan antwoorden die zich beperken tot voorbeelden.

5 maximumscore 3

 Schrijven voorkomt overbelasting van het geheugen in een samenleving die steunt op het gesproken woord

1

 Multitasken maakt het mogelijk de verschillende informatiestromen in de media snel/efficiënt in te dammen

1

een volledig goed antwoord, niet langer dan 35 woorden

1

6 maximumscore 2

alinea 5alinea 8

7 A

Vraag Antwoord Scores

8 maximumscore 1 alinea 5

9 maximumscore 1

alinea 9

10 maximumscore 1

alinea 12

- 11 D
- 12 A
- 13 C
- 14 C
- 15 B

16 maximumscore 2

gezagvoorbeelden1

17 maximumscore 3

De kern van een goed antwoord is:

- Volgens Marjoleine de Vos blijkt (uit hersenonderzoek) dat mensen niet meerdere, aandacht vergende taken tegelijkertijd aankunnen
- terwijl in de hoofdtekst multitasking wordt gezien als een effectieve strategie om informatieoverlast te kanaliseren
- een volledig goed antwoord, niet langer dan 35 woorden 1

1

1

Opmerking

Als in het antwoord alleen wordt gezegd dat Marjoleine de Vos negatief is en de hoofdtekst positief, dan 1 scorepunt toekennen.

- 18 B
- 19 D
- 20 D

Vraag Antwoord Scores

Tekst 2 Zoek de verschillen

In een goede samenvatting (maximumscore 19 punten) moeten de onderstaande informatie-elementen opgenomen zijn. Om de scores van de samenvatting per onderdeel te kunnen verwerken, zijn deze afzonderlijke informatie-elementen doorgenummerd.

21.1 maximumscore 1

(constatering huidige emancipatiedebat)

 Het emancipatiedebat (is weer helemaal in, maar) mist een duidelijke richting

1

21.2 maximumscore 2

(uitgangspunt emancipatiedebat vroeger en nu)

- Vroeger werden mannen en vrouwen als gelijk gezien
- Nu heerst de opvatting dat mannen en vrouwen van nature ongelijk zijn

21.3 maximumscore 3

(betekenis van ander uitgangspunt voor onderzoek en mogelijke gevolgen voor huidig emancipatiedebat)

- Er is meer (wetenschappelijk) onderzoek naar natuurlijke verschillen tussen man en vrouw
 - 1
- Resultaten uit dat onderzoek kunnen richting geven aan het huidige emancipatiedebat en
 - bieden houvast in de onderkenning van dat verschil

21.4 maximumscore 6

(natuurlijke verschillen man en vrouw)

 Andersoortige partnerkeuze/natuurlijke selectie bij mannen en vrouwen:

1

bij vrouwen meer belang gehecht aan maatschappelijke status van de man

1

1

• bij mannen meer belang gehecht aan uiterlijk van de vrouw

1

• Vrouwen beter in zorgtaken dan mannen

1

Mannen gericht op fysieke kracht/confronterend
Vrouwen gericht op sociale kracht/manipulerend

1

Vraag Antwoord **Scores**

21.5 maximumscore 2

(gevolgen voor huidige positie van vrouwen en mannen)

Vroegere gelijkheidsideaal dwingt vrouwen aan mannelijke standaard te voldoen / dwingt vrouwen in een onhoudbare combinatie van carrière en zorg / vraagt om supervrouwen en

1

1

1

brengt mannen in een ongunstige onderwijs-/opvoedsituatie

Opmerking

Geen scorepunten toekennen voor een algemeen antwoord als: Vrouwen ondervinden eerder nadeel dan voordeel en mannen hebben (ook) wat te winnen bij een emancipatie van het verschil.

21.6 maximumscore 2

(inzet nieuwe emancipatiedebat)

- Een nieuw sociaal contract 1
- waarin mannen en vrouwen ongelijk zijn, maar wel gelijkwaardig

21.7 maximumscore 3

(samenwerken mannen en vrouwen)

- De inductieve manier van denken van mannen en
- de deductieve manier van denken van vrouwen
- vullen elkaar aan en zijn noodzakelijk in de huidige complexe wereld

21.a Regeling met betrekking tot incorrecte formuleringen en onjuist taalgebruik in de samenvatting

Voor fouten met betrekking tot incorrecte formuleringen en onjuist taalgebruik kunnen in totaal maximaal 4 hele scorepunten worden afgetrokken. De toepassing van deze aftrekregeling kan overigens nooit leiden tot een negatieve score bij deze samenvattingsopgave. De minimumscore voor de opdracht is 0 punten.

Zie de Vakspecifieke regel 2 voor exacte aanwijzingen omtrent aftrek.

Vraag Antwoord Scores

21.b Regeling met betrekking tot woordgrensoverschrijding van de samenvatting

Voor de eerste overschrijding met 20 woorden dienen geen scorepunten te worden afgetrokken. Voor elke volgende overschrijding dienen per 5 woorden steeds 2 scorepunten te worden afgetrokken tot een maximum van 16 scorepunten.

De toepassing van de aftrekregeling kan overigens nooit leiden tot een negatieve score bij deze samenvattingsopgave. De minimumscore voor de opdracht is 0 punten.

Schematisch:

201 - 220: 0 scorepunten aftrek;

221 - 225: 2 scorepunten aftrek;

226 - 230: 4 scorepunten aftrek;

231 - 235: 6 scorepunten aftrek;

236 - 240: 8 scorepunten aftrek;

etcetera, tot een maximale aftrek van 16 scorepunten.

5 Inzenden scores

Verwerk de scores van de alfabetisch eerste vijf kandidaten per school in het programma WOLF.

Zend de gegevens uiterlijk op 27 mei naar Cito.

6 Bronvermeldingen

tekst 1 naar: Jos de Mul, De multitasker als informatiejager, de Volkskrant, 15 november 2008 tekst 2 naar: Hans Kennepohl, Zoek de verschillen - Hoe mannen en vrouwen zichzelf proberen

terug te vinden, Human, februari 2008

tekstfragment 1 naar: Marjoleine de Vos, Het ideaal van deze tijd is chaotisch gerommel,

NRC Handelsblad, 6 september 2008